

AUKSO KARAS

NAUJUS METUS PRANCŪZIJA PRADĖJO PAKIKŠINIMU Į JAV AUKSĄ. — UŽNUGARYJE TO UŽPUOLIMO STОВI NE TIEK NORAS PAKENKTI DOLERIUI, KIEK SUSTABDYTI POPIERINIŲ DOLERIŲ ATPLŪDĮ Į SVETIMUS KRASTUS KAPITALO INVESTICIJŲ PAVIDALE IR IŠKELTI PRANCŪZŲ FRANKĄ Į TARP-TAUTINES VERTYBES ŠALIA DOLERIO IR BRITŲ SVARO.

Vytautas Meškauskas

Per Naujųjų Metų priėmimą Prancūzijos prezidentas de Gaulle ramino spaudos atstovus: "Aš jus užtikrinu, kad 1965 metais nebus nuobodu". Jis dar pridėjo: "Patikėkit man -- kas nors vis tiek atsitiks". De Gaulle iš tikro pasirūpino, kad bent kitių laikraščių skyrių skaitytojams jau sausio mėn. nebūtų nuobodu.

Prancūzija pradėjo aukso karą.

Kaip ten bebūtų, Mefistofelio arija iš Fausto operos "Vien tik auksas valdo mus", turi savyje ir dabar daug tiesos. Kiekvienam atveju, kiekvienas popierinis pinigai, galų gale, yra tiek vertas, kiek už jį galima gauti gramų aukso. Bet kadangi žmonės nebėga keisti kiekvieną popierinį pinigą į auksą (daugelyje kraštų saviems piliečiams toks malonumas yra įstatymais uždraustas), paprastai užtenka, kad tik dalis apyvartoje esančių popierinių pinigų būtų garantuota auksu. Taip JAV įstatymas reikalauja, kad 25% nuošimčiai visų popierinių dolerių turėtų auksą padengimą. Tikrumoje, JAV turi savo sandėliuose, daugiausiai Fort Knox, Ky. 36% viso pasaulio aukso. Dar praėjusiais metais tai teikė doleriui 29,7% pa-

dengimą. Per šiuos metus tas padengimas nukrito iki 27,7%, ir jeigu dabar visi dolerių savininkai užsienio šalyse pareikalautų turimus dolerius pakeisti į auksą, to geltonojo metalo ištekliai ir padengimas dar daugiau sumažėtų.

Kadangi su tokia galimybe reikda skaitytis, JAV išdės žada prašyti Kongreso pakeisti įstatyminius nuostatus ta prasme, kad 25% auksu būtų padengti tik apyvartoje esą 35 bilijonai dolerių, gi 20 bilijonų, esančių Federal Reserve sistemos bankų seifuose, tokio padengimo nebūtų reikalingi. Taip patvarkius, JAV aukso fonde atsirastų "atliekamo" aukso 5 bilijonų dolerių vertės, kurį būtų galima atiduoti jo ištroškusiems užsieniečiams.

Kaip atsirado toks dolerių perteklius Prancūzijoje, kad jie, iš karto prašydami juos iškeisti į auksą, sudaro rimtą grėsmę JAV valiutai? Prancūzija jau daugiau perka Amerikoje negu jai parduoda. Dolerių perteklius Prancūzijoje susidaro štai kokių būdu: apie 200 milijonų dolerių Prancūzijoje išleidžia JAV kariinės pajėgos, kurios ten turi savo bazes, Vokietijoje stovindami kariuomenei aprūpinti. Per 300

milijonų dolerių Prancūzijoje palieka JAV turistai. Tas sumas prancūzai mielai inkasuoja. Nerimą jiems kelia tas bilijonas dolerių, kurį amerikiečių kapitalistai kasmet investuoja į prancūzų įmones. Jei tai būtų daroma vien Prancūzijoje, prancūzai gal ir nesišiauštų, bet tai daroma visame pasaulyje. Taip su dolerių pagalba amerikiečių įmonės Vokietijoje -- Fordas ir Opelis, priklausęs General Motors -- taip išplėtė savo gamybą, kad smarkiai pakenkė prancūzų automobilių eksportui. De Gaulle tezę yra, kad toks popierinių dolerių eksportas į svetimus kraštus turi būti suvaržytas, o jei ne -- jis turi priemonių patikrinti, kiek iš tikro yra vertas tas popierinis doleris. Antras motyvas prasidėjusio aukso karo užkulisyje yra de Gaulle noras prancūzų franką iškelti į tarptautinės valiutos rangą, šalia dolerio ir britų svaro.

Tas aukso karas prasidėjo prieš porą savaitių, kai Prancūzijos bankas pareiškė norą savo turimą 1,3 bilijoną dolerių pakeisti į auksą. Prancūzija iki šiol tik 73% viso savo aukso ir užsienio valiutų rezervo turėjo aukso formoje. Kiti kraštai, kaip D. Britanija, Šveicarija ir Belgija visą 90% to rezervo laiko aukso forma. Tuo tarpu nugalėtos valstybės, kad tikus amerikiečiams, aukso laiko žymiai mažiau: Vakarų Vokietija -- 55%, Japonija net 15% savo rezervo.

Kai tik Prancūzijos bankas pareiškė norą iškeisti savo dolerius, aukso kaina pasaulinėje rinkoje pakilo nuo oficialios 38 dolerių kainos iki 35,20 dolerių už unciją. Jei JAV būtų priverstos mokėti daugiau už auksą, dolerio vertė smuktų ir kartu tie užsienio bankai, kurie turi daug atsargų doleriais, staiga patirtų daug nuostolių. Ir jei jie, to bijodami, pareikalautų iškeisti savo dolerius į auksą, JAV iš tikro turėtų atpirkti savo valiutą. Ir kam iš to būtų nauda? Tikrumoje niekam. Už tat Prancūzijos Bankas ir nereikalauja pakeisti tuoju visų jo turimų 1,3 bilijonų dolerių, o tik dalimis, po 100 ar daugiau milijonų dolerių, siekiant dviejų aukščiau minėtų tikslų: dolerių invazijos į svetimus kraštus suvaržymo ir franko išskėlimo.

Kartu su tuo išskilo ir aukso prestižas. Yra ekonomistų, kurie mano, kad kraštui daug lengviau, jei jo biudžetas visą laiką suvedamas su deficitu, kaip kad pvz. JAV. Tas deficitas padengiamas skolinant iš ateities ir spausdinant pinigus be padengimo bei juos leidžiant į apyvartą. Tai galima padaryti, neleidžiant savo piliečiams dolerius keisti į auksą. Tačiau tarptautinėje rinkoje aukso padengimas yra neišvengiamas. Doleris čia turi tiek vertės, kiek už jo slypi aukso gramų.

NAUJAS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENES PIRMININKAS

Naujuoju Australijos Krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininku išrinktas S. Narušis, 65 m. amž. savanoris - kūrėjas, Lietuvos kariuomenės majoras, buvęs Sydnėjaus apylinkės pirmininkas. Jo adresas: 36 Berrille Road, Beverly Hills, N.S.W. Australia.

NESIBAIGIANČIOS KARO NUSIKALTĖLIŲ BYLOS

V. ALSEIKA, Vokietija

Negalima skūstis, kad vak. Vokietijos teismuose nebūtų karinių nusikaltėlių bylų. Kai kurios jų, kaip didžioji Auschwitzo (Oswiecim) byla jau įkopti antrusius metus, kai kuriose kaltinamieji nuteisti arba ... ir išteisinti. Prieš kelias savaites šiose skiltyse buvo rašyta apie Tuebingene vykusią trijų Stutthofio pareigūnų, SS-kų bylą. Prieš šventes toje byloje buvo paskelbtas teismo nuosprendis. Nuteisti tik du kaltinamieji: dabar 67 m. amž. iki šiol buvęs staliu netoli Tuebingeno, buvęs sanitarinis kacetio pareigūnas, Otto Hauptnubausas 12 m. sunkių darbų kalėjimo bausme. Kitas kacetio vyras, dabar 56 m. amž. Bernhard Luedtke, kaip bendrininkas, gavo šešis metus kalėjimo, o trečiasis, Otto Karl Knott, buvęs dezinfektorium ir sanitaru -- išteisintas. Bausmės ss-kams pa-

skirtos žymiai mažesnės negu yra reikalaujamos prokuroras. Hauptui buvo reikalaujama bausmė iki gyvos galvos kalėjimo, o Luedtkei, buvusiam politinio skyriaus Stutthofe pareigūnui, prokuroras buvo pareikalavęs sunkių darbų kalėjimo bausmės -- 10 metų. Pagaliau, išteisintam Knottui reikalaujama bent trijų metų kalėjimo bausmė.

Byla truko šešias savaites, tačiau, kaip ir kitose Vokietijoje vykusių bylose, teismas buvo slepiamas vienos būdingos naštos -- jam nepavykė išaiškinti visų nusikaltamųjų darbų aplinkybių. Kaltinamiesiems į naudą išėjusi ir "nusilpusi" daugelio liudininkų atmintis. Baigėsi viena byla, prasidės naujos. Dar bent kelios palies Stutthofio kacetio, gerai atmintino ir lietuviams, buvusius pareigūnus -- žmonių žudikus. Frankfurte vykstanti Ausch-

witzo nusikaltėlių byla tebevyksta jau 13 mėnesių ir vasario mėn. laukiama sprendimo. Esama įspūdžio, kad Frankfurte vykstanti byla pirmiaisiais šių metų mėnesiais bus jau kiek kitokio pobūdžio ir kad kaltinamieji nebegalės kelti kai kurių, jų kalte švelninančių, argumentų. Svarbiausia, kad praėj. metų gruodžio mėn. į Auschwitzo buvusią stovyklą buvo nuvykusi teismo delegacija (prokurorai, li kaltinamųjų gynėjai - advokatai, vienas kaltinamųjų, teismo atstovas) ir ji savo akimis patyrė daug smulkmenų, kurios neabejotinai turės įtakos tolimesnei bylos eigai. Jie apžiūrėjo buvusias žudynių vietas, išmatavo įvairius nuotolius. Įspūdiškai buvo aiškiai stiprus, nes, štai, vienas svarbiųjų kaltinamųjų - Kaduk'o gynėjų, besilankydamas buvusioje stovykloje net buvo gavęs priepuolį. Daug kas pastebėta, kas turėjo sujaudinti kiekvieną atsilankiusį.

Buvusioji stovykla yra Lenkijoje ir ji paversta lankymo vieta. Be kitų žiūrėtinių objektų, visus domina muziejus, kuriame lankytojas mato ištisus kalnus žmonių plaukų, dirbtinių dantų, akinių, vaikų batukų ir kt. Galima įsivaizduoti, koks įspūdis, kai patenki į prieš 20 metų buvusias masinių žudynių vietas. Galima įsivaizduoti, koki įspūdį visa tai padaro tiems, kurie patys yra buvę koncentracinėje stovykloje ir kuriuo nors būdu išliko gyvi. Dabar aplink kad ir tą Auschwitzo (Oswiecim), netaip toli nuo Krokuvos miesto, stovyklą vyksta normalus gyvenimas.

O buvusioje stovykloje? Griovy, kur masiniai deginti tokstančiai lavonų, dabar stebi užžėlusią žolę.

Toks mums atrodo, buvo įspūdis tų, kurie lankėsi buvusioje ir pagarsėjusioje stovykloje. Žinoma, toji lankymasis buvo būtinas ir mus tegali stebinti nebent tai, kad tai įvykdyta net il mėn. nuo bylos pradžios praslinkus. O nestebina tai, kad išskyrus vieną kaltinamąjį, SS gydytoją dr. Lucas (jis teismo posėdžiuose nevygdamo prisipažinti atlikęs įvairius veiksmus) visi kiti kaltinamieji griežtai pasipriešino ke liauti Lenkijon ir apžiūrėti tas vietas, kur buvo vykdyti nusikaltimai.

Žinoma, Lenkijos vyriausybė nesipriešino vokiečių teisinių kelienei į Auschwitzą, tačiau nu-stebina, kad atvyko vos vienas teisėjas, vos vienas kaltinamasis ir keli prokurorai bei gynėjai. Teisinių atžvilgiu tai nebuvo pilnas, bet tik dalinis "vietos apžiūrėjimas". Pati Lenkijos spauda vokiečių kelienei ir Auschwitzte atliktiems tyrinėjimams paskyrė daug dėmesio. Esą, pats svarbiausias dalykas, kad dabar galėsią prabilti nebylieji liudininkai. Tie naujieji liudininkai, tai pati stovykla, krematoriumo liekanos, gazo kameros, kilometrų ilgio griovai, iš kurių specialiomis mašinomis surinktiotie lavonai ir sudeginti laužuose. Dabar priklausys nuo Frankfurto teismo -- kaip jis įvertins naują įrodomąją medžiagą ir kaip atrodys pats nuosprendis.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PIETŲ VIETNAME kariškiai, budistai, katalikai ir dar apie šešiasdešimt įvairių politinių grupių tarpusavyje varžosi dėl valdžios, kai komunistai jau baigia užimti visą kraštą.

Šis karas Amerikai atsieina po pusantro milijono dolerių per dieną ir manoma, kad šiais metais Washingtonas ten sukis dar 500 milijonų dolerių, bet vargu ar nuo to padėtis pagerės. Gal būtų per daug lengva visą kaltę dėl nesibaigiančio Vietnamo karo versti vieniems amerikiečiams. Vidaus varžybos rodo, kad vietnamiečiai vengia aktyviai prisidėti prie komunistų likvidavimo ir nenori, kad tame reikale būtų kitų talkinami. Tad ar tokiu atveju tauta gali būti prieš savo norą išgelbėta?

Kai kurie stebėtojai mano, kad karas prieš komunistus vargu ar galėsias būti laimėtas, o dar daugiau yra manančių, kad karas jau pralaimėtas ir dabar belieka tik sugėbėti išnešti nesuteptą veidą.

Visi pataria Washingtonui skubiai ieškoti koki nors politinio sprendimo tam karui baigti, bet tie patarimai dažniausiai nėra lengvai įgyvendinami, nes karas Pietų Vietname yra labiau, negu manoma, surištas su pasauline taika. Vietnamo neutralizacija nėra, kaip daugelis mano, geras sprendimas. Pradžioje dar buvo kalbama apie abiejų Vietnamų neutralizaciją, bet šiandien Pekinas nieko nebenori girdėti apie Š. Vietnamo neutralizavimą. Gi jei bus tik Pietų Vietnamas neutralizuotas, tai nereikės ilgai laukti, kaip komunistai jį visą užvaldys.

Ir dar neradus sprendimo Vietnamo karui baigti, Azijos pietryčiuose kyla naujas pavojus. Sukarno, Indonezijos valstybės galva, darosi vis labiau agresyviškesnis ir jau keletą kartų pasakė, kad pasiruošęs sutriuškinti Malašiją. Hitleris irgi panašiai grasino, kol žodžius pasakė veiksmams. Vokietijos diktatorius nutraukė ryšius su Tautų Sąjunga, kad turėtų laisvesnes rankas agresijai. Sukarno šiandien jo pavyzdžiu išstojo iš Jungtinių Tautų. Dabar Indonezija su Kinija yra dvi didžiausios Azijos valstybės, nepriklausomos nuo tos pasaulinės organizacijos.

Anglų kariniai pasiruošimai eiti Malašijai į pagalbą rodo, iki koki laipsnio padėtis ten darosi pavojinga. Nerimauja ne tik Londonas, bet ir kitos sostinės, nes naujas karas Azijos pietryčiuose sukeltų nenumatytų pasekų.

Komunistinės Kinijos ir Indonezijos sąjunga nuodys Azijos atmosferą labiau negu Vietnamo karas. Japonija, Filipinai, Tailandas, Burma ir kitos Azijos valstybės turės stiprinti gynybos sistemą. Gi toks paspartintas ginklavimasis visad sunkiai atsiliepia į ekonominį gyvenimą ir kraštą stumia į socialinius neramumus. Tad Azijos pietryčiuose kylaš naujas uraganas grasina savo sukurtin įtraukti ir visą pasaulį.

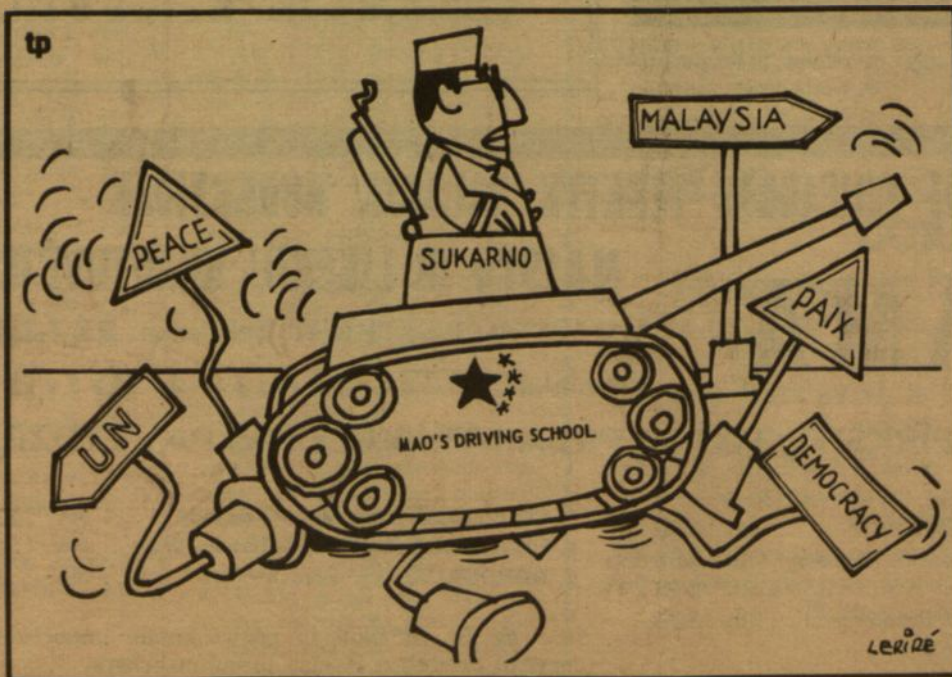
★

VILNIUJE Neringos kavinėje du lietuviai studentai dalinasi įspūdžiais.

-- Žinai, - sako vienas, -- aš neišlaikiau egzaminų, nes nesugebėjau duoti paaiškinimų, koks yra skirtumas tarp kapitalistinės ir socialistinės ekonomijos sistemos.

-- Tu turėtumel džiaugtis, - ramina draugas, -- Jei būtum paaiškinęs, koks yra skirtumas tarp tų dviejų sistemų, tai šiandien sėdėtumel kalėjime...

(vg)

Pavyzdingas mokinyss...

• Min. S. Girdvainis prieš 25 metus, įteikė Lietuvos Nepaprasto Pasiuntinio ir Įgalioto Ministerio kreden-cialus Popiežiui Pijui XII.

Šiai sukakčiai atžymėti Jo Šventenybė Paulius VI malonėjo dovanoti min. S. Girdvainiui savo nuotrauką su autografu ir suteikė apaštališkąjį palaiminimą. Lydraštyje Arkivyskupas Samorė, Nepaprastųjų Bažnytinių Reikalų Kongregacijos Sekretorius pažymėjo, kad šventasis Tėvas savo dovaną norėjo išreikšti ministerio ilgo bei naudingo darbo įvertinimą.

Mons. Samorė taip pat ir savo vardu išreiškė labai šiltus linkėjimus min. S. Girdvainiui ir Lietuvai.

Ginčas dėl lėktuvų valdymo

JURGIS ŠATORIUS,
Dirvos spec. koresp.
Brazilijoje

Dar kaip reikiant nesusipėjo prezidentas Castelo Branco susitvarkyti su viena jau senokai smilkusia Goias valstijos krize, kai sausio 8 d., visu aštrumu į viešąjį gyvenimą, lyg alyva į vandens paviršių, iškilo gana rimta krizė, jau senokai drumsčianti kariškų pajėgų darnų sugyvenimą. Šiuo metu tarp savęs lenkyniauja karo aviacijos ir karo laivyno ministerijos ir nei prezidentas nei jo artimiausi patarėjai nežino, kokią saliamonišką sprendimą reikėtų priimti šioje šeimyninėje byloje.

Brazilija, kaip ir kitos didžiosios pasaulio valstybės, jau senokai nusipirko iš Prancūzijos seno tipo lėktuvnešį, čia vadinamą "Minas Gerais". Nors šis lėktuvnešis dar ir šiandien ant savo denio nevežioja jokių lėktuvų dėl tebesitęsiančio ginčo tarp virš minėtųjų ministerijų, bet dėl jo buvimo privėlėjo vieno mėnesio bėgyje atsistatydinti du ministrai. Žinia, Brazilijai gal ir būtų geriau, jeigu šio lėktuvnešio valstybė neturėtų, bet ką gi dabar daryti? Negi tokią turtą nuleisti į jūros dugną? Nors tokia operacija kraštui būtų pati pelningiausia, leidžianti sutaupyti milijonus trūkstančių kruzeirų, bet negi pašalinių reikalus spręsti kas geriau tinka Brazilijai!

Taigi nors laivas - lėktuvnešis ir yra, bet jis vis dar be lėktuvų. Bandymai ant lėktuvnešio patupdyti lėktuvus dar prie Goulart valdžios taip pat baigėsi krize. Mat, karo aviacija teigia, kad tik jos karininkai - lakūnai ir personalas turi teisę skraidyti ir tūpti ant šio lėktuvnešio, tuo tarpu karo laivyno ministerijos administracija galvoja, kad ir jos valdžioje esą lakūnai galėtų nebūčiau tikimasi, kad netrukus šis ginčas bus užbaigtas, kai JAV pa-

vyzdžių visas karo žinybos ministerijas po savo sparnu, lyg višta viščiukus, apgaubtą visa galinti Krašto Gynybos Ministerija. Nėra abejonės, kad šiam aktualiui reikalui jau senokai pribrendo laikas.

Tarp pozityvių klausimų, kurie greit bus sprendžiami, kai tik susirinks federalinis seimas po vasaros atostogų vasario pradžioje, reikia skaityti naujai paruoštus įstatymus apie rinkimų krašto sistemą ir partijas. Čia, V. Vokietijos pavyzdžiu, bus bandoma išvesti iš riktuotės keliolika tik vardą turinčių partijų, kad ateinančių rinkimų metu, kitų metų rudenį, neklindytų didžiosioms laimėti rinkėjų balsus. Kitas svarbus įstatymas, laukiamas neatidėliotino sprendimo, tai krašto administracijos įstatymas. Pasak vietinės spaudos, šie įstatymai jau pas prezidentą stulčiuje ir tik telaukdamas seimo susirinkant, kad jis per mėnesį laiko šiuos įstatymų projektus paverstų įstatymais. Visi, kam rūpi geresnė krašto ateitis, šiems įstatymams nuoširdžiai pritaria, nes juos priėmus laimės Brazilija.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ DIENOS, dvikalbis lietuvių kultūros žurnalas, 1964 m. gruodžio mėn. nr. 10. Leidžia A. Skirius, redaguoja Bern. Brazdžionis ir redakcinė kolegija. Adr.: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Atsk. nr. kaina 65 ct.

Praėjusių metų švenčių numeris daugiausia skirtas Kristijono Donelaičio sukakčiai, šalia gausios medžiagos ir foto nuotraukų lietuviškoje dalyje, angliš-

Reti svečiai Los Aneles lietuvių bendruomenėje. Prie Lietuvių Dienų žurnalo redakcijos nusifotografavę (iš kairės) J. Andrius, A. Skirius, dr. St. Žmuidzinai, svečiai iš Šveicarijos prof. J. Eretas, p. Žmuidzinienė, kan. K. Steponis, Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinai, J. Tininis ir B. Brazdžionis.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

LIETUVIAI RAŠYTOJAI
PAGERBĖ
PROF. J. ERETA

Iš Šveicarijos į Ameriką atvykusį prof. Juozą Eretą, Lietuvių Rašytojų Draugijos garbės narį, gražiai pagerbė Los Angeles gyvenantieji lietuviai rašytojai.

Prof. J. Eretui pagerbti uždaras lietuvių rašytojų susirinkimas įvyko pas p.p. Mitkus 1965 sausio 2 d., 5 val. po pietų. Dalyvavo rašytojai: Bernardas Brazdžionis, Jurgis Gliuda, Pranas Lembertas, Juozas Švaistas, Algirdas Gustaitis, Juozas Tininis, Danutė Mitkienė, dr. Elena Tumienė, Alfonsas Gričius, kun. dr. P. Celiešius.

Poetai ir vienas beletristas paskaitė savo kūrybos. Keletas rašytojų gerbiama svečiui padovanojo savo atspausdintos kūrybos knygų formą.

Atsidėkodamas prof. J. Eretas pasakė pasigėrėti puikią kalbą apie lietuvių kalbos grožį.

Sekančią dieną, sausio 3 dieną, tuoj po mišių, šv. Kazimiero parapijos salėje prof. Juozas Eretas laikė visuomenei paskaitą apie lietuvių pareigas tremtyje.

Lietuvių tautai didelę garbę turėti nuoširdžiu draugu tokį įžymų asmenį kaip prof. J. Eretas, kuris yra nepriklausomos Lietuvos kariuomenės savanoris. Jis puikiai, žodžiai kalba lietuviškai, kaip ir visa jo

šeima, gyvenanti Baselyje, Šveicarijoje. (lg)

NAUJA BANGOS SPORTO KLUBO VALDYBA

JAV Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkės iniciatyva sausio 9 d. vakare Lietuvių Namų salėje įvyko jaunimo susirinkimas.

Pranešimą, gražiai nusakantį šio susirinkimo tikslą, padarė Rimtautas Dabšys. Pirm. pakvietė Alg. Karalių, sekret. Danutę Janutienę.

Išrinkta valdyba, kuri rūpinsis Bangos sporto klubo veikla. Vietinis Bendruomenės valdybos pirmininkas J. Činga ją siūlė pavadinti: jaunimo sekcija — Bangos Sporto Klubas. Pusiauslaptu balsavimu į valdybą išrinkti: Gvidas Šalkys, Giedra Gustaitė, Algis Karalius, Vincas Aneliasukas, Fredas Prišmantas, Kandidatai: Loretą Bacevičiūtė, Alg. Tonkūnas.

Išrinktuosius sveikindama Alė Rūta-Arbienė paragavo, kad jie rūpintųsi ne tik sportu, bet sudarytų sekcijas ir kitiems dalykams, kaip literatūrai, muzikai ar pan.

Išrinkta trijų asmenų komisija patyrinėti galimybes atgaivinti Lietuvių Studentų Sąjungos Los Angeles skyrių. Į tą komisiją pasiūlyti ir išrinkti: Margis Matulionis, Jusionis, Bogutaitė.

Susirinkimą baigiant M. Matulionis paskaitė kūrybos: Kazio Bradūno eilėraščių ir vieną jo paties, Margio Matulionio, kūrinių.

Jaunimo susirinkime dalyvavo kelios dešimtys lietuvių jaunuolių studentų, gimnazistų. Po susirinkimo buvo kuklūs užkandžiai, šokiai. —ag—

Kristina ir Jonas Kriaučiūnai Bostono jūrų skautų pareigime išpildant muzikinę programos numerį. B. Kerbelienės nuotrauka

kame skyriuje dedama Yale Universiteto prof. Aleksio Rannito rašinyje apie Donelaičio kūrybą ir Nado Rastenio versta "Metų" pradžia. Viršelį puošia naujojo Vliko pirm. V. Sidzikausko portretas, o tekste plačiai aprašomas reorganizuoto Vliko seimas ir jo posėdžiai. Meno puslapiuose parodomi Australijos dailininkai, besiruošią Meno Dienoms Melbourne. Literatūros puslapiuose spausdinama Rannito poezijos ir dr. E. Tumienės kritikos raštai. Gausus iliustruotos kronikos skyrius.

PIETINĖ LIETUVA GRIGALIAUS VALAVIČIAUS 1559 METŲ LIETUVOS GIRIŲ APRAŠYME. Lietuvos Miškininkų Sąjungos Išeivijoje leidinys Nr. 3. Knyga vidut. formato 252 psl. Red. V. Žemaitis. Priede 5 žemėlapiai ir G. Valavičiaus 1559 m. veikalo, išleisto rusų Archeografinės komisijos 1867 m. Vilniuje, reprodukcija. Leidinys gausiamas pas V. Ankudavičių, 7038 S. Talman Ave., Chicago 29, Ill. (Kietais viršeliais kaina 4 dol., minkštais -- 3 dol.).

SATISFACTION

for you
in a
MORTGAGE loan at
ST. CLAIR SAVINGS

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

ALĖS RŪTOS

premijuotas romanas

KELIAS Į KAIRĘ

jau išsiuntinėtas knygų platintojams.

Romaną galima įsigyti Dirvoje ar užsisakyti paštu. K a i n a - 3 dol.

Vykime į P. Amerikos lietuvių kongresą

Pietų Amerikoje gyvenančių lietuvių pastangomis, šių metų vasario 18-19-20-21 dienomis Brazilijoje, Sao Paulo mieste, įvyks III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas.

Iki šiol JAV lietuvių spaudoje tuo reikalu buvo per mažai rašyta, JAV lietuvių spauda tenkinosi, tik skelbdama Brazilijos Lietuvių Komiteto žinutes. Tik viename laikraštyje pastebėjau tuo reikalu vedamąjį. Organizacijos, radijas irgi laikosi lyg nuošaliai, tarsi "ne mūsų parapija, ne mūsų reikalas".

Taip neturėtų būti! Pietų Amerikos lietuvių yra ne kiek nemenkesni už JAV-se gyvenančius. Jie yra ekonominiai, politiniai netikrumų nukriausti, dėl to negali taip plačiai ir uoliai atlikti didesnių darbų, kaip atliekama JAV ar Kanadoje.

Pasaulyje išblaškytai lietuvių tautai būtų neleistinas nusikaltimas užmiršti Pietų Amerikoje gyvenančius. Turėtume užmegsti kiek galima artimesnius ryšius su ten gyvenančiais. Ne tik organizacijos, ne tik oficialiai, ne tik dėl to, kad dabar primygtinai prašoma, bet gilesne, nuoširdesne, lietuviška prasme. Vyresnieji, juo labiau jaunimas, turėtų tuoj pat pagalvoti apie tvirtesnius lietuviškus ryšius su Pietų Amerikos lietuvišiais. Labai galimas dalykas, kad ir antrosios gyvenimo pusės beišeikantieji atrastų paslėptą žvaigždutę kaip tik anuose kraštuose.

Iš Amerikos atvykusieji lietuvių bus nuoširdžiai globjami Brazilijos lietuvių. JAV doleris vertas apie 1,800 ar net 2,000 vietinių krizeirų, kas yra maždaug vienos darbo dienos atlyginimas. Taigi, "amerikonams" ten gyvenimas nebūtų brangus. Be to, juos globos, pageidaujant ir savo pastogę priglautos, vietiniai Brazilijos lietuvių. Pageidaujama, kad atvykusieji pasilikty ilgiau, ir iš kart visi nedingty Kongresui pasibaigus.

III Kongreso rengėjai yra paruošę įdomią programą, tikėdamiesi sulaukti gausių svečių, ne vien oficialių pavienių organizacijų atstovų. Atidarymo dieną, vasario 18, bus daromi vizitai Sao Paulo valdžios autoritetams ir kt. Vasario 19 prasidės sekcijų posėdžiai: Jaunimo sekcija, Lietuviško auklėjimo, Tautinio meno, Lietuvos laisvinimo, Spaudos ir radijo, Sporto, Pastoracijos, Ekonomijos. Vasario 20 (šeštadienį) iškilmingas Vasario 16 minėjimas Sao Paulo Miesto Teatre. Vasario 20 iškilmingos pamaldos, vainiko padėjimas prie Brazilijos nepriklausomybės paminklo, ir t.t. Į Kongresą atvykusius svečius Sao Paulo lietuvių numatė pavėžinti po plačias apylinkes.

Būtų gražu, jei JAV lietuvių spauda, laikraščiai ir žurnalai III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui nemokamai pasiųstų didesnę kiekį spausdinių. III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, Caixa postal 4118, Sao Paulo Brasil.

Algirdas Gustaitis

Greita pagalba

NENUSIMINK, gausi pagalbą. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo, jau yra...

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antraštu; atsiųsime vaistų išbandymui.

Royal Products

North Sta., P. O. Box 9112
Newark 4, New Jersey
(7-10)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI DIRVOS
PRENUMERATĄ!

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC 5th 5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon.. 5th 4.98
3. GLENMORE VODKA 5th 2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy..... 5th 3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy 5th 4.75
6. LIEBFRAUMILCH Imp. German Wine .. 5th .98
7. BORDEAUX Imp. French Wine 5th .98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoją:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

MINĖJIMAI IR JAUNIMAS

Artėjančios Vasario 16 šventės proga, kaip ir kiekvienais metais, pasigirsta vėl balsų, kaip tą šventę turėtume ruošti, kad ji tikrai atitiktų paskirčiai ir paskatintų visuomenę aktyviai prisidėti, kad pakėlus iškilnių orumą, kad ir patiems dvasiniai pajutusto istorinio momento svarbą ir reikšmę.

Kaip išvengti šablono, atgrąšančio nuobodumo, jau buvo daug kartų rašyta ir kartota. Vienur tai padėdavo įprastos rutinos išvengti, kitur ir vėl buvo atlikta "pareiga dėl pareigos".

Šiais metais tektų atkreipti dėmesį ir pagaliau įgyvendinti siūlymus, kad šventės iškilmės nebūtų vien išgyventų prisiminimų kartojimu, bet naujesnių pagrindų statymu ateičiai. Tam reikalinga atitinkama jauniosios kartos organizacijų talka. Ji reikalinga netam, kad vienas kitas jaunuolis prie vėliavos pastovėtų, ar eilėraštuką paskaitytų. Toji talka turėtų reikšti gilesnį ir prasmingesnį jaunesnės kartos atstovų įjungimu mūsų politinės kovos idėjų tęstinumui įprasminti. Visuomenė, ir jos veiklą stebintieji svetimi veiksniai, privalo tokių iškilnių progomis įsitikinti, kad tokios šventės ir iškilmės nėra vien tik senų emigrantų sunkiai palaikomos tradicijos ir nostalgikų prisiminimų bei sentimentų apraiškos. Lietuvos laisvės idėja privalo trykšti iš visos visuomenės be jos narių amžiaus skirtumo.

Sausio 13 d. Draugo vedamajame rašoma: "Šiais sukaktuvinių metais kiekviena diena mūsų tautai labai svarbi. Nė viena jų neturi praeiti, kurioje neatliktume vieno ar kito gero, lietuviško bei patriotiško darbo, kuris stiprų vienišų vieningas pastangas, kuris prisidėtų patraukti į Lietuvos laisvintojų gretas daugiau brolių lietuvių, ypač jaunimo, kuris pavergtosios Lietuvos kančias plačiau paskleistų nelietuvių tarpe, kad mūsų kenčiančiųjų brolių okupuotoje Lietuvoje skausmingas balsas šiais metais būtų išgirstas visame laisvame pasaulyje".

Teisinga mintis, tik gal tektų pridurti, kad neužtenka vien skatinti jaunimą, kad jis plačiau skleistų Lietuvos problemą svetimųjų tarpe, bet reikia atitinkamai pripažinti, įvertinti ir remti tuos jaunimo darbus, kurie toje srityje jau eilę metų uoliai ir sėkmingai atliekami. Taigi, ar nebūtų apčiuopiamesniu paskatinimu tokių iškilnių proga įteikiant premiją -- Lietuvai leidėjams?

Lietuvos valstybinė ir tautinė idėja įsisąmoninama darbu, ne pripuolamais "paskatinimais". Jaunimas, tiek pavieniai jų atstovai, tiek per savo organizacijas, yra jau daug nuveikę ir dar daugiau nuveiktų, jei jų iniciatyva ir sveikintinos pastangos rastų žiltesnę ir realesnę paramą vyresniųjų veikėjų tarpe.

Toje srityje turėjome ir tebeturime spragų. Sukaktuvinių metų proga kaip tik geriausia tarnauti toms spragoms užlopyti. Anot P. Žičkaus, toks šviežias vėjas nepakenktų, o labai padėtų mūsų viltims ir šūkdams įgyvendinti.

(J.Č.)

DĖL LIETUVOS HIMNO PAVEIKLO KILMĖS

Š. m. sausio mėn. 4 d. Dirvos laiško skyriuje K. S. K. rašo, kad jis suradęs savo parsivežtą iš Lietuvos smulkmenų tarpe dr. V. Kudirkos šitaip pagamintą (prideda šio paveiklo atvirutę) Lietuvos Himną, kurį siūlo įdėti laikraštini sąrašų su dr. V. Kudirkos gimimo diena (gruodžio 31 d.) ir mirimo (lapkričio 19 d.).

Dirvos Redakcija savo pastaboje teisingai sako, kad jai atsiųstasis atvirukas su Lietuvos Himnu ne V. Kudirkos pagamintas (jo tik žodžiai), o dail. K. Šimonio ir esąs Marijampolėje atspausdintas.

Kudirka parašė ne tik žodžius, bet ir sukūrė jiems muziką-melodiją, be to redakcija rado reikalingą pažymėti, kur minėtas atvirukas spausdintas, bet nepažymėjo kieno spausdintas. Juk yra skirtumas spausdinti, leisti dailininkų nupieštus paveikslus -- atseiti juos reprodukuoti ir užprašyti dailininką pagal patiektą idėją sukurti paveikslą ir vėliau jį išleisti.

Manau Dirvos redakcija sutiks papildyti mano žiniomis apie šio Lietuvos Himno paveiklo kilmę.

Ši idėja ir jos įgyvendinimas buvo Adomo Dun-

dzilos, Dirvos b-vės knygoms leisti vieno iš savininkų. Jis pasikvietęs savo dail. K. Šimonį (A. D. dail. K. Šimonio tapybą labai aukštai vertino) išdėstė jam savo idėją ir užprašė dail. K. Šimonį nupiešti meniską Lietuvos Himno tekstą, kurį Dirvos b-vė knygoms leisti išleido ir savo spausdintoje Marijampolėje atspausdino.

Alozyzas Sirutis,
Chicago

DIRVOS NOVELĖS KONKURAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimties, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1965 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

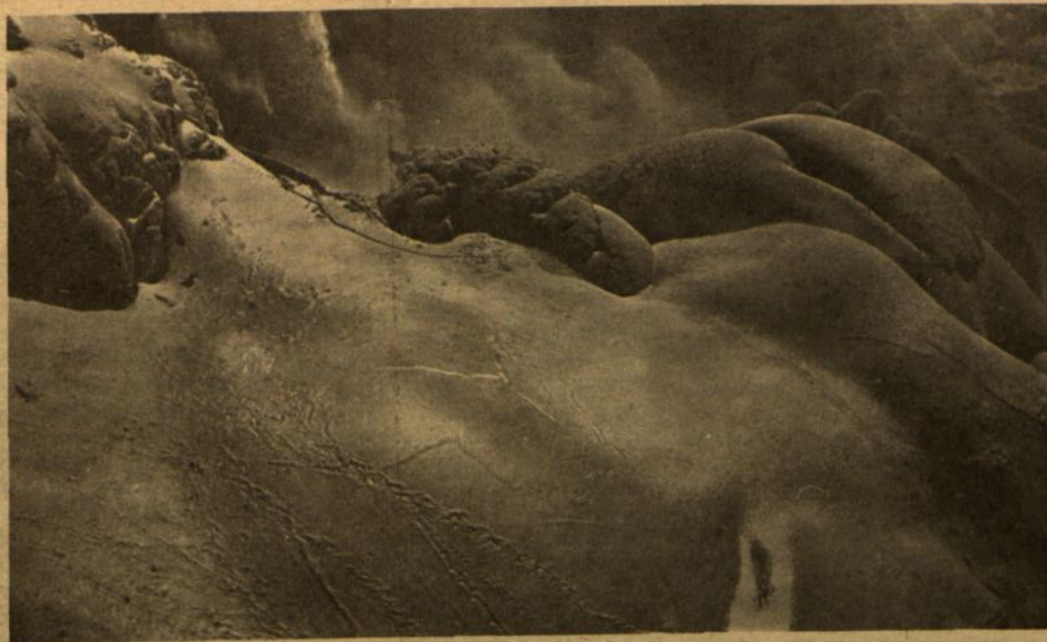
PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardę, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėsti.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1965 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprastą balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

Žiemos fragmentas

Vyt. Maželio nuotrauka

LIETUVOS LAISVĖS KRYŽKELĖS

JULIUS PALENDRĖ

Sakoma idėjos, tautos ir valstybės miršta tik tada, kai dėl jų nebekovoja ir jų kamieno šaknų nebeįgaivina žviesių minčių šiluma ir, reikalui esant, nebepalaistoma kraujo auka.

Anais sunkiais laikais mūsų tautos atgimimo dainius Maironis dainavo: "Paimsim arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu". Taikant šią mintį mūsų dabarties būviui, mes turėtumėm sakyt: "Paimsim sunkaus likimo našta ir eisim kad ir pavergtos, bet mūsų tėviškos keliais". Tačiau, vykdam tautos pašaukimo misiją, reikia atminti, kad tautiškas, arba lietuviškas idėja, kurioje glūdi jėga, kuri pripildo mūsų širdis naujais sentimentais ir protą nutiekia skaidria kūrybine galia, kad geriausia sėdinti savo tautai kovoje dėl jos laisvės, iš šitokio samprotavimo išplaukia logiška mintis, kad mes savo veiklą turime grįžti: vienybė, tolerancija ir susikūrusia tradicija.

Vienybė aš čia suprantu moraline prasme. Ryškus pavyzdys moralinės vienybės gali būti kovojančių karių dalinys mūšio lauke. Dalinys, gavęs įsakymą pasitraukti į naujas pozicijas, savo sužeistų draugų nepaliekia aklam likimui, bet juos pasiima su savimi, nebedami savo gyvybei mirtingo pavojaus.

Tolerancija, tai nėra abejingumo ar pataikavimo reiškinys, bet tvirtas ir įsitikinimas paremtas įsipareigojimas kovoti už kiekvieno teisę į savo tiesą, savarankišką, būdingą gyvenimą ir prieš visus tuos, kurie neva ieško tiesos, pagal kitokį supratimą

goms leisti išleido ir savo spausdintoje Marijampolėje atspausdino.

Alozyzas Sirutis,
Chicago

ir į ją veržiasi, nesvarbu, kurios doktrinos apologetiko toga būtų jie pasipuošę. Tradicija, -- tai nusistovėjusių papročių derinys, kuris saisto mūsų moralę ir sąžinę, ieškoti žmogui žmogaus tarpusavio bendradarbiavimui.

Išeinant iš šitokių samprotavimų ir prielaidų, čia bandysiu padaryti skersinį piltį dviejų mūsų gyvenimo aktualių problemų. Pirmoji, tai Lietuvos gyventojų ateities klausimas. Antroji, lietuvių tautos sąmonės, arba lietuvių tautos ugdymo problema. Norint apibūdinti pav. Lietuvos gyventojų dabartinę būklę ir daryti kai kurias išvadas, šį reikalą tenka spręsti atsargiai ir be jokių skatinančių prielaidų. Pavergtos Lietuvos gyventojų prieauglio klausimas yra lietuvių tautos ateities likiminė problema. Jos svarstymas ir ateities išgrynų kelių ieškojimas yra šių dienų lietuvių -- žviesuolių kasdieninis rūpestis ir didžioji prasmingo darbo dirva. Todėl suprantama, kad iš turimų apie okup. Lietuvos gyventojus statistinių duomenų, ekonomistai ir šiaip kultūrinio, socialinio ir tautinio gyvenimo stebėtojai, bando pažvelgti į savo krašto gyventojų tautybinių santykių struktūrą ir jos ateities raidą.

Pabandysiu pažvelgti į okup. Lietuvos gyventojų dabartinę padėtį statistinių duomenų šviesoje. Kad kalbamo reikalo būklė būtų vaizdingesnė, pažvelkime į Nepriklausomos Lietuvos laikuriuos statistinius duomenis. 1939 metų pabaigoje Lietuvoje buvo 2,879,070 gyventojų. 1923 metais, pagal gyventojų surašymo duomenis, Lietuvoje (be Vilniaus ir jo krašto) buvo 2,170,616 gyventojų. Priskaičius natūralių gyventojų prieauglį iki 1939 metų pradžios -- 2,575,363 gyventojai. Su Vilniumi ir jo teritorija 3,032,863 gyventojai. Pagal tautybes, Lietuvos gyventojai buvo pasiskirstę šitaip: lietuvių -- 80,6%, žydų -- 7,15%, vokiečių -- 4,1%, lenkų -- 3,04%, rusų -- 2,34%, ir kitų 2,77%.

Turinti mintyje 1939 - 1959 metų laikotarpį ir skaitant Lietuvos gyventojų prieauglį, neimant II Pas. karo padarinių, Lietuvoje turėtų būti 3,700,083 gyventojai.

Tuo tarpu, pagal 1959 metų sausio mėn. 15 dienos gyventojų surašinėjimą, dabartinėje Sovietų aprėžtoje Lietuvos teritorijoje buvo: 2,711,000 gyventojų. Pagal tautybes jie buvo pasiskirstę šitaip: lietuvių 79,3%, lenkų -- 8,5%, rusų -- 8,5%, gudų -- 1,1%, žydų -- 0,9%, ukrainiečių 0,7% ir kitų -- 1,0%. Be to, už Lietuvos ribų Sovietų Sąjungoje dar gyveno 175,000 lietuvių. Tai daugiausia Sibiro tremtiniai. Vadinasi, dėl II Pas. karo įvairių pasekmių Lietuva neteko 989,083 gyventojų. Dėl to 989 tūkst. Lietuvos piliečių be laiko žuvimo didelę kaltės dalį ant savo sąžinės turi Kremliaus satrapai ir jų pakalikai pavergtoje Lietuvoje.

Lyginant 1939 metų Lietuvos gyventojų tautybių statistinių duomenų rodiklius aiškėja, kad rusų tautybės žmonių rodiklis iš 2,34% 1939 metų padidėjo iki 8,5% 1959 metais, lenkų iš 3,04% iki 8,5%. Tuo tarpu žydų tautybės žmonių rodiklis iš 7,15% 1939 metų nukrito iki 0,9% 1959 metais. Lenkų tautybės nuosmėlio padė-

dėjimo klausimas nekelia abejonių, nes Vilniaus krašto prijungimas pakėlė jų nuosmėlį. O žydų tautybės nuosmėlį II pasaulinio karo pasekos sumažino. Tačiau rusų tautybės rodiklio padidėjimas aiškiai rodo, kad Maskvos raudonieji ponai veda nuoseklią politiką, kad rusų tautybės žmonių skaičius okup. Lietuvoje augtų ne pagal natūralių gyventojų prieauglio dėsnį, bet pagal dirbtinės politikos užmačias.

Pagrindinė tos dirbtinės politikos pasėka yra ta, kad okup. Lietuvoje pramonė ugdoma ne pagal natūralias gamtos ir esančių žaliavų sąlygas, bet pagal Kremliaus politikos toli siekiančias užmačias. Kremliaus komunizmo vadų galvojimo būdas yra toks, kad pramonės proletariatas yra didžiausias komunistinio režimo ramstis. Todėl jie dirbtinomis priemonėmis stengiasi Lietuvos žemės ūkį, rusų malonės ir žaliavų pagalba paversti

"didžiosios tėvynės" pramonės šalimi. Ir visa tai daroma iš-einant ne iš Lietuvos interesų, bet iš Maskvos planingo nutautinimo politikos siekių. Pavyzdžiui, įsteigiam cheminiams fabrikui Kedainiuose apatitas atvežamas iš Kolos pusiasalio, o siera iš Ukrainos. Tuo tarpu maisto pramonė, kuriai žaliavų krašte yra pakankamai, nepelčiama ir paliekama "užmirštos produkcijos" būklėje. Ryškus pavyzdys gali būti maisto pramonės išvežimo ir įvežimo duomenys: įvežama tik 2,4%, o išvežama 35,6%. Panašiai elgiamasi ir su statybinių medžiagų išdirbiniais. Beveik visas Akmenės fabriko cementas išvežamas, nors jo yra didelis trūkumas krašte.

Suprantama, kad pagal Maskvos planus sudaromos galimybės migracijai į Lietuvą iš kitų Sov. Sąjungos respublikų. Pirmoje eilėje iš Rusijos Federacijos, Pagal inž. Prano Zundės apskaičiavimą, pavergtoje Lietuvoje susidaro 21,500 darbininkų ir tarnautojų metinis trūkumas. Tuo būdu reikia skaitytis su realia galimybe, kad iki 1980 metų centro valdžia Maskvoje pasirūpins perkelti ir įkurdinti Lietuvoje apie 430 tūkstančių darbininkų ir tarnautojų, kurių didelė dauguma bus rusai (žitūrė, Varpas Nr. 5, 1963 metai, 98 psl.). Ir jei Kremliaus politinės ekspansijos vadovai dabartinio tempo įtampoje vykdyt pramonės ugdymą pagal savo užmačias, tai 1980 metais lietuvių nuosmėlis krašte iš 79,3%, sumažės iki 66,3%. Likusius 33,7% sudarys svetimtaučiai, vyraujant rusams. Tai būtų sunki likiminė našta mūsų tautai. Tos naštos padariniai visu sveriu padidintų jau ir taip didelių rusifikacijos pavojus. Ir pagal Narodnojo chajzistvo SSSR v 1959 godu, Maskva 1960 m., pusl. 148 būtų visai arti tas metas, kada lietuviai besudarytų mažumą savame krašte.

XX amžiaus tautų žudikai smurtu ir jėga sugebėjo prieš mūsų tautos valią atimti jos žemę ir nusavinti jos žmonių materialines

(Nukelta į 4 psl.)

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI ISSIUNCIAMI PASTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS
"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

LIETUVOS LAISVĖS KRYŽKELĖSE

(Atkelta iš 3 psl.)

gerybes, sąmoningiausius tautos sūnus ir dukteris nukankino arba padarė fiziniškai paliejamais Sibiro miškuose ir vergų stovyklose. Tačiau visi tie jų darbai nepalaužė lietuvių tautos valios ir sąmonės. Šiuo metu jie bando dirbtinomis gyventojų perkeldinimo priemonėmis pakeisti lietuvių tautos gyventojų tautybių santykio struktūrą. Ir tai daro mūsų tautos sąskaiton "vyresniojo brolio ruso" naudai.

Norint duoti pakenčiamą atsakymą į lietuvių ugdymo klausimą, žvelgti į lietuvių tautos sąmonės vystymąsi praeities ir dabarties raidoje, tenka trumpai paliesti lietuvių tautos kilmės susiformavimą.

Vincas Mykolaitis - Putinas mūsų tautos istorinę praeitį apibūdina maždaug šitokiais samprotavimais:

Lietuvių tauta, susidedanti iš lietuvių, prūsų ir letų genčių, neskaitlinga, apgyvendinusi nedidelį, ne per daug derlingą kraštą, ilgai Europai nežinoma, apie tryliką amžių kaimynų užpuolimų buvo pažadinta veikliau pasireikšti. Kai prūsai nebegalėjo atsispirti teutonų ginklui, Lietuva, išėjusi iš savo girių ir pelkių, kardu ir ugnimi naikino aplinkines valstybes ir netrukus pasidarė pavojinga visoje šiaurėje.

Istorija dar nepakankamai išaiškino, kokių būdu tokia silpna ir taip ilgai svetimiems paklususi tauta sugebėjo išsyko atsispirti ir pasidaryti pavojinga visiems savo priešinams, iš vienos pusės vesdama nuolatinį kruviną karą su kryžiuočių ordinu, iš kitos pusės niokodama Lenkiją, imdama duoklę iš Didžiojo Nau-gardo ir prasiskverbdama net ligi Volgos krantų ir Krimo pusiasalio. Garsingiausia Lietuvos epocha sutampa su Algirdo ir Vytauto laikais, kurių valdžia siekė nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų. Bet ta didžiulė valstybė, per daug staigiai augdama, nesugebėjo sukurti sąvyje vidinės galios, kuri būtų siejusi ir galviusi skirtingas jos dalis. Lietuvių tautybė išsiliejusi per daug plačiose sąlyse, pametė savo tikrąją spalvą.

Lietuviai pavergė daug rusiškų genčių ir užmezgė politinius santykius su Lenkija. Slaviai, jau nuo seniai krikščionys, buvo aukštesnio civilizacijos laipsnio. Jie, nors Lietuvos pavergti ar spaudžiami, nuolatine įtaka atgavo moralinę pirmenybę prieš stiprią, bent nekultūringą pavergėją ir prarijo jį, kaip kinau totorius grobikus. Jogailaičiai ir galingesnieji jų vasalai virto lenkais. Daugelis lietuvių kunigaikščių Rusijoje priėmė rusų tikėjimą, kalbą ir tautybę. Tokiu būdu Didžioji Lietuvos kunigaikštystė jau nebebuvo lietuviška, tikroji lietuvių tauta atsiskyrė nuo senosios ribos, jos kalba liovėsi buvus dvare ir galingųjų kalba ir išliko tik liaudyje. Lietuva teikia įdomų pavyzdį tautos, kuri po didžiulių savo laimėjimų išnyko, kaip upelis po per gausaus potvynio nusiūgsta ir plaukia sau siauresne, negu pirmiau, vaga.

Jau keli amžiai dengia minėtuosius įvykius: nuėjo nuo politinio gyvenimo scenos ir Didžioji Lietuva, ir žiauriausias jos priešas -- kryžiuočių ordonas; kaimyninių tautų santykiai visiškai

pakitėjo, interesai ir aistros, kurstė ano meto karą išblėso, nė jų atminimų liaudies dainose nebeliko. Senoji Lietuva jau yra visiškai praeityje. Jos istorija teikia dėkingos medžiagos praeities tyrinėtojams, rašytojams ir poetams.

Betgi, lietuvių tauta daugiau kaip 120 metų svetimųjų valdoma, išliko gyva, sąmoninga ir kūrybinga. Per visą savo svetimųjų valdomą epochą, lietuvių tauta išgyveno daug skaudžių kančių ir pažeminimo momentų. Beveik visa ano meto bajorija ir šviesuomenė nutekėjo svetimųjų tautų gyvenimo kultūros keklais. Tik likusi praščiokų liaudis išsaugojo lietuvių kalbą ir tautos gyvybės sąmonę. Truko beveik daugiau kaip 120 metų, kol lietuvių tauta vėl sugebėjo 1918 metais Vilniuje paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir atkūrimo aktą. Vasario 16 d. aktas -- tai nėra vien 20 asmenų Tautos Tarybos darbas, Vasario 16 d. aktas yra ilgy kryžiaus kančių, ištvermės, ryžto ir visos gyvos lietuvių tautos nepalaužiamos valios ir darbo rezultatas.

Tačiau, vertinant Vasario 16 d. akto gimimo aplinkybes, reikia atsižvelgti ir į tas vyraujančias ano meto Europoje idėjas ir sąlygas.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas po I Didžiojo karo priklausė labai daug nuo tų idėjų, kurios vyravo karui besibaigiant ir jam pasibaigus, ir nuo tos padėties, kurioje atsirado Pabaltijo erdvė, kartu ir Lietuva, vokiečių ir rusų imperijoms žlugus.

JAV prezidento Wilsono paskelbta tautų apsisprendimo teisė pažadino pavergtų Europos tautų sentimentus laisvam gyvenimui ir sudarė joms tvirtą moralinį ir politinį pagrindą reikalauti nepriklausomybės pripažinimo. Šia teise Lietuva taip pat plačiai pasirėmė, skelbdama savo nepriklausomybės aktą 1918 metais vasario mėn. 16 d. Vilniuje ir vėliau siekdama kitų valstybių pripažinimo de jure ir de facto.

Tautų nepriklausomybę lemia ne tik juridiniai bei politiniai pagrindai, bet ir jų geopolitinė padėtis. Nepriklausomos Lietuvos atstatymą daugiau nulėmė ta būklė, kurioje lietuvių tautos gyvenamoji erdvė atsiskyrė po karo. Caristinė Rusų imperija subūrė ir visos jos apjungtos tautos atsipalaidavo nuo buvusių ryšių su Rusijos valstybe. Gi Vokietijos susmukimas išgelbėjo jas nuo naujos germaniškos vergystės. Taigi, politiškai žiūrint, tuo laiku Pabaltijo erdvė buvo lyg "No man's Land": nei Rusija nei Vokietija negalėjo anuo metu įgyvendinti Pabaltijo erdvės savo interesų ir negalėjo pirminti savo valios.

Šių dviejų valstybių rungtyniaimas Pabaltijy buvo 1918-1919 metų įvykių sustabdytas ir kuriu laikui visai išjungtas. Jų imperialistiniai siekdai Pabaltijo ruože prarado aktualumą: mat, Rusija buvo užimta naujos revoliucinės tvarkos įgyvendinimu pas save, o Vokietija, pralaimėjus karą, turėjo susikonsoliduoti ekonominiam ir politiniam atsinaujinimui. Visos šios aplinkybės buvo naudingos Lie-

tuvos valstybės atsikūrimui ir savarankiškam susitvarkymui. Jos ir sudarė realų pagrindą Lietuvos Nepriklausomybės aktui ir Lietuvos dvidešimtmečio laisvam gyvenimui.

Man čia prisimena būdingas spaudos istorijoje įvykis. Kai po I Pas. karo taikos sutarties pasirašymo iš Versalio rūmų išėjo maršalas Foch, belaukiantis spaudos atstovams jis pareiškė, kad Dancigas yra parako statinė, kuri susprogdins palie-gusį vidurio Europos kėną. Ir nesuspėjo prabėgti 20 metų, kai maršalo žodžiai išsipildė.

Dancigo erdvėje įsiliepsnojo II Pas. karas. Jo padarinių buvo skaudžiai paliesta ir mūsų Lietuva. Nors Nepriklausoma Lietuva, prasidėjus Vidurio Europos erdvėje dviejų imperijų rungtynėms dėl jos įtakos ir paskelbė neutralumą, tačiau pakitėjusi Sovietų Sąjungos politinė padėtis atgaivino Maskvos valdovų mąstysenoje revoliucinius ir pikto geidulius jos kaimynų atžvilgiu. Tokioje padėtyje Lietuva, lyg skęstantis, stvėrėsi sutarčių ir paktų, kurių ji turėjo susidarius su Sovietų Sąjunga ir visu balsu šaukė, kad Sovietai tose sutartyse pakartotinai pasižadėjo nepažeisti Lietuvos suverenumo, gerbti jos Nepriklausomybę ir nesiiekti į vidaus reikalus. Tuo balsu norėta iššaukti Maskvoje Montesquieu "Istatymų dvasią", kurioje jis sako: "Jei aš turėčiau daiktą, kuris yra naudingas mano tėvynei, bet kuris kenkia kitam kraštui, tai tokio daikto naudojimui aš laikyčiau nusikalstamu". Deja, "Istatymų dvasia" tauraus demokrato prancūzo Montesquieu Kremliuje niekas neskaity. Ten skaitoma italo Machiavelio "Princas", kur parašyta: "Kunigaikštis, tegul nedrebą tavo ranka, kai tau reikia pasirašyti sutartį, kurią, -- kaip tu jau gerai žinai, -- ryto turėsi sudraskyti... Nesisielok jei pažadi tai, ko tu nė nemanai tęsti!"

Taip, Machiavelis viešpatuoja Kremliuje jau 47 metus. Ir kol jis ten bus, tol klasta bus Sov. Sąjungos politikos kelrodžiu.

Jei tikėti W. Churchillio žodžiams, II Pas. karas buvo užbaigtas ne taip, kaip buvo norima, bet taip, kaip buvo galima ir kaip esamos sąlygos leido. Vadinasi, po II Pas. karo nebuvo galima padaryti pastovios taikos ir protinių politinių sprendimų. Apie 10 Europos senų tautų su 125 mil. gyventojų liko išduota Maskvos imperialistiniams kerš-tui ir laisvės smurtui. Todėl žvelgiant į tą skaudžią Vidurio Europoje sukurtą po II Pas. karo žaizdą ir brutalią neteisębę, tenka pripažinti, kad Vasario 16 d. Lietuvos akto likimas nėra vien tik siauras, mažos lietuvių tautos reikalas, bet jis yra glaudžiai susijęs su visos vidurio Europos problema.

Raudonieji XX amžiaus Maskvos bajorai laikinai sustabdė vasario 16 d. akto veikimą, pasmaugė lietuvių tautos laisvę, bet nepajėgė sunaikinti vasario 16 d. akto teisinės galios. Jis išliko, pagal tarptautinės teisės koncepciją, nesunaikintas. Didžiosios pasaulio valstybės dar tebeprapažįsta vasario 16 d. akto teisinę galią. Tuo pačiu jos pripažįsta, kad iš pasaulio tautų šeimos lietuvių tauta ir valstybė nėra iš-

nykusi, nors laikinai jos laisvės veikimo galia yra sutrukdyma. Tuo būdu, žvelgiant šiuo požiūriu, lietuvių tautos padėtis tarptautine prasme yra geresnė, negu prieš 1918 metus.

Šiandien Europos mokslo ir politikos vyrai puikiai supranta, kad visos Europos laisvė, kultūra ir civilizacija yra atsidūrusi mirtiname pavojuje. Europa, tas žemės rutulio laisvės, mokslo ir kultūros židinys, Europa, žmonių istorijos sprendėja, Europa, kuri savo mokslu ir kapitalu išaugino Rooseveltto šypso išmokyta Ameriką.

Šiais metais Lietuvos okupantas, švedamas 25 metų vergijos sukaktį, pavergto lietuvių dvasią bandys prabilti tuščiais propagandos ir melo burbulais, bandys įrodyti, kad "vyresnysis Maskvos brolis" lietuviams atnešė laisvę ir gerą gyvenimą. Bet nutylės, kad "vyresnysis brolis" turėjo ir naujojo Lietuvos žemėje išaugusiais vaisiais ir tunka iš lietuvių rankomis atlikto darbo. O okupanto pakalikai veidmainiškai bandys įrodinėti, kad Karo Muziejuje -- mūsų didvyrių šventovėje, nutilo laisvės varpų giesmė: O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas nevertas laisvės, kad negina jos", nes, girdi, toji laisvė buvusi "Amerikos kapitalistų sukurta ir lietuviui per prievartą įpiršta". Geriau ir gražiau skamba Maskvos -- "didžiojo brolio" himnai. Ar tai nėra XX amžiaus didžiojo melo ekvivalentika ir Maskvos raudonųjų bajorų pamišimo propagandos aukščiausias laipsnis? O ką į tai turi atsakyti laisvojo pasaulio lietuvis? Ar jis turi kukliai tylėti? Sausiai ir patogiai gyventi Ame-

rikos gyvenimo pertekliu? Ar jis turi būti tas didysis mūsų laikų pranašas ir skelbti, kad tai yra pasaulyje didžiausio melo propagandistų nesąžiningiausia apgavystė? Man rodos atsakymas į šį klausimą turi būti aiškus. Kiekvienas, elgdamasis pagal sąžinės balsą, turi atiduoti laisvės reikalui prideramą auką.

Mūsų lietuviškos spaudos lauke, kovoje dėl laisvės idealo, pradeda atsirasti ano meto sumenkusių bajorų. Jie sūlo kovą spaudoje dėl laisvės idealo patalpinti į muziejinių senienų galeriją. Į mūsų šventyklų altorius įkelti melo ir klastos status. Pradeda nebeskirti moralinio tautos ir valstybės išdavimo veiksmo nuo melo ir tiesos, tautinės ištikimybės nuo niekšybės, pasiaukojimo nuo liūliuojančių malonumų, garbės nuo gėdos. Pasakykite, ar tai nėra šių dienų mūsų nauji bajorai, kurie gyvą tautos sąžinę padeda išmainyti į kosmopolitinio žmogaus asmeninius patogumus. Ar tai nėra nusikalstamas prieš tautos sąžinę, moralę ir prigimtus jos teises dėsnius? Tesprendžia jų sąžinė ir teatsako jie, ar tuo būdu atlieka jie savo tautai ištikimybės pareigą.

Kosmopolitinių idėjų atošvais-tėje palengva sutirpsta tautinės sąmonės apraiškos. Lietuvis susiformavęs charakteris anuliuojasi svetimųjų žmonių ir idėjų vyraujančiuose sprendimuose ir jų mąstyme.

Lietuviybė yra didelių bandymų kelyje. Yra didelis pavojus, kad ji gali virsti tuo šventadienių drabužiu, kurį dėvime tik kelis kartus metuose, per didžiąsias šventes. Vėliau saugiai kabiname į buduarą, gal kada nors

vėl reikės su juo pasirodyti. Tai ženklas, kad lietuviybė idėja norime paversti be gyvybės turinio atminimų seniena.

O reikėtų, kad dinamiškos lietuviybės išlaikymo idėja mus lydėtų kiekviename žingsnyje, degančiais troškimais prasiskverb-tų į mūsų mintis, jausmus ir darb-us, kad mūsų mintyse ir širdyse būtų visados gyvas gražiosios Nemuno šalies paveikslas. Tik galimai deganti lietuviybės idėja mūsų širdyse gali virsti tuo didžiuoju ginklu mūsų Lietuvos laisvinimo ir spaudos darbe.

Emigrantui lietuviui, jospaudos darbininkui, šiandieninė lietuviybė turi būti didžiojo jo gyvenimo alfa ir omega, idealu, dėl kurio yra pašvęsti jo didieji darbai, kurie diena iš dienos bylotų ir skelbtų pasauliui, kad pro vidurio Europos kosmopolitines sutemas, legendari-niam Gedimino miestui, mūsų tėvy gimtai žemei greičiau ateitų naujas aušros ir laisvės prisikėlimo pavasaris.

BALFO ŠALPOS SIUNTINIŲ STATISTIKA 1964 METAIS:

Pavergton Lietuvon ir Sibiran -- 248 siunt, už \$15,317 (naujos medžiagos, maistas).

Lenkijos lietuviams -- 670 siunt, -- \$19,493 vertės (vartoti rūbai, vaistai, reikalingi knygai).

Vokietijos lietuviams -- 60 siunt, -- \$1,870 dol vertės (rūbai, knygos, spauda neįskaitoma).

Kitų kraštų lietuviams -- 9 siunt, -- \$660 vertės (rūbai, knygos).

KAS BUVO? KAIP BUVO? DĖL KO BUVO?

Šiais požiūriais Aleksandras Merkelis Antano Smetonos monografijoje gvildena Lietuvos laisvės apyaušrio ir nepriklausomybės laikotarpio įvykius ir jų fone vaizduoja pirmąjį ir paskutinį jos prezidentą.

● MONUMENTALUS VEIKALAS

Monografija apima 786 psl. didelio (6x9 colių) formato. Iš to skaičiaus 32 psl. iliustracijų. Įrišta kietais viršais, su iliustruotu aplanku.

Leidėjas davė puošnią išorę. Apipavidalinimu neužsileidžia geriausiems leidiniams.

O autorius, greta visų kitų vertingų bruožų, suteikė veikalui puikų stilių, kuris žavi sklandumu, grakštumu, lankstumu. Dažnai pasitaiko dialogų, kurie teikia tekstui gyvumo ir betarpiškumo.

● LIETUVOS MONOGRAFIJA

Biografijai tikrąja to žodžio prasme skiriamas pirmasis veikalo skyrius, o toliau dėstoma A. Smetonos visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla, kuriose jis kuo plačiausiai reikėsi per ištisas keturias dešimtis metų (1904-1940). Autoriaus prasitarimu, dėl šio pobūdžio pati didžioji veikalo dalis tikėtų vadinti Lietuvos monografija.

● GAUSI DOKUMENTACIJA

Dėl vaizdo ryškumo daug dokumentų cituojama ištisai. Įvykiai aprašomi visu platumu ir komentuojami autoriui būdingu įžvalgumu ir objektyvumu. Savo teigimus autorius remia šaltiniais, iš kurių yra pateiktos daugiau kaip tūkstantį citatų. Veikale trumpiau ar plačiau minima per 1200 kitų asmenų, vienaip ar kitaip susijusių su A. Smetonos veikla.

● LEMTINGI ĮVYKIAI

Paskutiniuose dviejuose skyriuose aprašomi Lietuvai lemtingi įvykiai -- Lenkijos, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ultimatai ir okupacija. Šiam laiko atžvilgiu trumpam tarpui autorius skiria apie trečdalį veikalo dėl padarinių fatališkumo Lietuvos valstybei.

Patys tuos įvykius išgyvenusieji atsimename juos bendrais bruožais. O monografija įgalins susipažinti su daugelį detalių, kurių ne visos buvo žinomos visuomenei anomis kritiškais dienomis.

— IŠKIRPKIT IR SIŪSKIT KUPONĄ ŠIANDIEN —

MR. K. POCIUS, 3908 FIR STREET, EAST CHICAGO, IND. 46313

Taip, prašom atsiųsti man Aleksandro Merklio Antano Smetonos monografijos egz., skaitant po \$12.50. Priedu \$..... sumos čekį perlaida.

Mr.
Mrs.
Street

City

State

Zip Code.....

(Visą adresą rašyti didžiosiomis)

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 23 D. Grožio skaitymo ir deklamavimo vakaras jaunimui, Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 30 D. Solistės L. Šukytės rečitalis, Rengia LB I-os Apylinkės Valdyba.

VASARIO 6 D. Chicagos Scenos Darbuotojų Sąjunga stato "Eglė Žalčiū Karalienė" Slovėnų auditorijoje, Rengia LB I-os Apyl. valdyba.

VASARIO 13 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis blynų balius, šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 14 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengia ALT Clevelando skyrius.

VASARIO 20 D. A. Stephens moterų choro koncertas, Rengia šv. Kazimiero liet. mokykla.

VASARIO 20 D. Clevelando Vyrų Okteto koncertas, Ruošia LSK

• Svetimšalių registracija privalo būti atlikta sausio mėn. Visi neturį JAV pilietybės asmens privalo užpildyti atitinkamas korteles, gaunamas kiekvienoje pašto įstaigoje, jas užpildyti ir įteikti vėl pašto įstaigai. Kortelių negalima siųsti paštu.

Neužpildę iki sausio 31 d. kortelių baudžiami.

• Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, yra pakviestas išpildyti programą Tėviškės žiburių 15 m. suaktyviniam baliuje, kuris įvyks sausio 23 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

• DLK Birutės draugijos pietūs, numatyti patiekti šv. Jurgio parapijos salėje 1965 m. sausio 24 d. yra atšaukiami.

• Visais apdraudus reikalais krepkitės į prityrusius ir maloniai patarnaujancius draudimo agentus: V. Giedraitį telef. 944-6835, ar į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• CLEVELANDIECIAI gali išsigyti naujai išleistų plokštelių Dirvoje. Nesenai gauta siunta DAINAVOS ansamblio, Toronto VARPO choro bei solisto JONO VAZNELIO įdainuotu dainų ir operų arijų plokštelės. Kaina — 5 dol. (Stereo — 6 dol.).

FOTOGRAFUOTI GALI KIEKVIENAS

Clevelando foto mėgėjų draugija — Cleveland Pho-

tographic Society netrukus pradės 42-sius foto kursus pradedantiems ir pažengusiems foto mėgėjams.

CPS žiemos kursai prasidės pirmadienį, sausio 25 d., 7:30 val. vakaro baltajuoda grupei, o ketvirtadienį, sausio 28 d., 7:30 v. v. spalvotosios fotografijos grupei.

Kaip visados į šiuos foto kursus yra registruojami visi norintieji juos lankyti, dėstys prityrę CPS nariai.

10-ties savaitių kursų kaina — \$15.00. Kiekvienai grupei kaip priedas yra pramatyta sekmadienio iškyla. Paskaitos bus CPS patalpose — 1296 West 6th Street, Vietų skaičius ribotas. Registracijai ir informacijai skambinti telef. LI 1-4542 arba SH 1-7587. Registracijos blankai gaunami didesnėse foto krautuvėse, bibliotekose ir kt.

"Žaibas", Moterų tinklinio sekcija.

VASARIO 21 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos ruošiami pietūs, "Aukuro" ansamblio išvykoms paremti.

VASARIO 27 D. Ateities Klubo parengimas šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 28 D. DLK Birutės D-jos pietūs šv. Jurgio parapijai paremti.

KOVO 7 D. Neringos tuntas rengia Kaziuکو Muge šv. Jurgio parapijos salėje.

KOVO 14 D. Putnamo senelių namų statybai remti Clevelando apylinkių remėjų seimas.

BALANDŽIO 4 D. Aukuro ansamblio metinis koncertas.

BALANDŽIO 25 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos metinis balius.

BALANDŽIO 26 D. Margučių ridinėjimas, Rengia Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla.

GEGUŽĖS 2 D. Motinos dienos minėjimas, Rengia Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla.

GEGUŽĖS 9 D. Čiurlionio ansamblio suaktyvinis koncertas Clevelando Muzikos Instituto salėje.

GEGUŽĖS 22 D. Lietuvių Salaziečių gimnazijai paremti vakaras.

BALFO RINKLIAVA AKRONE

BALFO Akrono skyr. piniginės rinkliavos proga, lietuviams tremtiniam s selpti aukojo:

Po \$50.00 — Dr. Vl. Adomavičius, \$25.00 — Dr. A. Baltrukėnas, \$20.00 — A. Berneath, \$15.00 — Birutės draug., Dr. J. Šonta ir J. P. Vaičiū, \$10.00 — S. M. Lukas, G. Poluski, J. Salasevičius, Dr. S. Sviderskas, Dr. A. Savičiūnas ir Dr. A. Matulionis, \$5.00 — Fr. Baldauskas, P. Kraus, A. Rudis, J. Zdanis ir K. Gaškie, \$7.00 — Ig. Janavičius, 2.00 — J. Lawrence, A. Pukas, C. Baublis, M. Jones, M. Martus, J. Kubeck, \$1.00 — Berneath.

BALFO ŠALPA 1964 METAIS

Balfas pasiuntė Vokietijos lietuviams 1964 metais beveik 46,000 dolerių, kurių didžioji dalis atiteko Vasario 16 gimnazijai — tokia buvo aukotojų valia, nes ir pinigų daugumoje surinko pati mokyklos vadovybė. Atskiriems asmenims ar šeimoms Vokietijoje sušelpiti Balfas išleido 5,725 dolerių. Be to Vokietijoje esantiems tremtiniams buvo iš Centro išsiųsta 60 rūbų siuntinių, prenueruota spauda bei siuntinės knygos.

Pavergton Lietuvon ir Sibiro

kelio valdybų narys. Karts nuo karto iškeliavdavo į Kauną, buvo Lietuvos Seimo narys. Ūkio visą našta palikdavo ant žmonos pečių, o ūkis pavyzdinčiai klestėjo!

Išaugino ir išmoksino du sūnu — Albertą ir Antaną ir tris dukras — Adelę Petrauskienę, Aloną Tamulionienę ir Augę Repčytę. Igimta ir intuityviai inteligencija velionė mokoje susivokti ir surasti kalbą su visų pažintų žmonėmis ir su jais susidraugauti.

Dėl savo ramumo, nuoširdumo ir paprastumo visiems buvo artima, sava, mėgiama.

Vyro žuvinas kankinio mirtimi Sibire, netekimas viso turto ir ūkio, kuriam tvarkyti atidavė savo gražiausius gyvenimo metus ir, pagaliau, čia Amerikoje tragiška mirtis, eisimo nelaimėje ankės Julijos Petrauskaitės, nepalaužė velionės dvasios ir nenubloškė į desperaciją. Rasdavo jėgų ir pusiausvyros artimuosius nuraminti ir pagosti. Giliai tikinti, gyvenimo kryžių nešė su ypatingu ramumu ir Dievo Valiai pasiklovimu.

Laidotuvių dieną už velionės sielą šv. Mišias atnašavo svečias iš Chicago, jos giminė kun. dr. M. Kirkilas, asistuojant parapijos klebonui kun. W. Staniewicz ir kun. F. Gureckui, taip pat svečiui iš Chicago, artimam šeimoms bičiuliui.

Kun. F. Gureckas pasakė gražų ir prasmingą pamokslą.

Velionė buvo susipratusi ir veikli lietuvė. Tėvynėje buvo šaulė, o tremtyje pasiliko Tautininkų Sąjungoje. Lankė ne tik visus savo sąjungos, bet ir visus kitus kultūrinius parengimus bei pasikaitas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Balfo veikla 1964 metais

Dvidešimt metų veikia Balfas, tačiau jo darbas dar nėra nustovėjęs. Keičiasi Balfo šelpiamieji, keičiasi Balfo ištekliai ir jo organizacijos žmonės. Reikia džiaugtis, kad 1964 metų devyniai rodo, jog Balfas dar nesmunka ir nesirengia eiti į archyvą ar istorijos puslapius. Balfas tebėra gyvas ir nuolat stiprėja.

BALFO ŠALTINIAI IR ŠULINIAI

Šalpos darbe Balfas visad turėjo ir tebeturi be dugno šulinį, į kurį galima pilti tiek kiek nori, bet kurio nebus galima pripildyti, kol Lietuva bus paversta.

1964 metais Balfas turėjo \$106,333 pajamų ir dar priedu gavo daug įvairių dovanų rūbais, knygomis, vaistais ir kitomis gėrybėmis. Visą laiką sudėjus, Balfas per 1964 metus sukaupė per 200,000 dolerių išteklį bendrai lietuvių šalpai. Viskas buvo gauta tik iš lietuvių. Taigi Balfo šaltinis yra lietuvių.

Gerą dalį skirtų aukų Balfas negalėjo tvarkyti taip kaip norėjo, nes turėjo vykdyti aukotojų valią, pvz. persiuntė net 40,058 dolerių Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, tik 4,838 dolerių Salaziečių gimnazijai Italijoje arba pagal aukotojų pageidavimus ir prisištus pinigus išsiuntė gėrybių siuntas į užsienius (1963 metais Balfas turėjo 77,652 dol. pajamų pinigais, o 1962 metais — 78,421). Žymiai didesnės pajamos 1964 metais buvo dėl to, kad į JAV Vasario 16 gimnazijos direktorius atvyko asmeniškai ir pravedė sėkmingą vajų gimnazijos statybai ir kad geriau susiorganizavo Chicago Balfos rėmėjai, surinkdami žymiai didesnes sumas bendrai lietuvių šalpai.

BALFO ŠALPA 1964 METAIS

Balfas pasiuntė Vokietijos lietuviams 1964 metais beveik 46,000 dolerių, kurių didžioji dalis atiteko Vasario 16 gimnazijai — tokia buvo aukotojų valia, nes ir pinigų daugumoje surinko pati mokyklos vadovybė. Atskiriems asmenims ar šeimoms Vokietijoje sušelpiti Balfas išleido 5,725 dolerių. Be to Vokietijoje esantiems tremtiniams buvo iš Centro išsiųsta 60 rūbų siuntinių, prenueruota spauda bei siuntinės knygos.

Pavergton Lietuvon ir Sibiro

kelio valdybų narys. Karts nuo karto iškeliavdavo į Kauną, buvo Lietuvos Seimo narys. Ūkio visą našta palikdavo ant žmonos pečių, o ūkis pavyzdinčiai klestėjo!

Išaugino ir išmoksino du sūnu — Albertą ir Antaną ir tris dukras — Adelę Petrauskienę, Aloną Tamulionienę ir Augę Repčytę. Igimta ir intuityviai inteligencija velionė mokoje susivokti ir surasti kalbą su visų pažintų žmonėmis ir su jais susidraugauti.

Dėl savo ramumo, nuoširdumo ir paprastumo visiems buvo artima, sava, mėgiama.

Vyro žuvinas kankinio mirtimi Sibire, netekimas viso turto ir ūkio, kuriam tvarkyti atidavė savo gražiausius gyvenimo metus ir, pagaliau, čia Amerikoje tragiška mirtis, eisimo nelaimėje ankės Julijos Petrauskaitės, nepalaužė velionės dvasios ir nenubloškė į desperaciją. Rasdavo jėgų ir pusiausvyros artimuosius nuraminti ir pagosti. Giliai tikinti, gyvenimo kryžių nešė su ypatingu ramumu ir Dievo Valiai pasiklovimu.

Laidotuvių dieną už velionės sielą šv. Mišias atnašavo svečias iš Chicago, jos giminė kun. dr. M. Kirkilas, asistuojant parapijos klebonui kun. W. Staniewicz ir kun. F. Gureckui, taip pat svečiui iš Chicago, artimam šeimoms bičiuliui.

Kun. F. Gureckas pasakė gražų ir prasmingą pamokslą.

Velionė buvo susipratusi ir veikli lietuvė. Tėvynėje buvo šaulė, o tremtyje pasiliko Tautininkų Sąjungoje. Lankė ne tik visus savo sąjungos, bet ir visus kitus kultūrinius parengimus bei pasikaitas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

Kapinėse visuomenės ir Tautininkų Sąjungos vardu paskutinę pagarbą pareiškė ir Sudiev pasakė, rašas šias elutes Stasys Šimoliūnas.

lietuviams buvo išsiųsta 248 naujų medžiagų siuntinių 15,317 dolerių vertės. Į Lietuvą vis dar negalima pasiųsti spaudos, vaistų, religinių dalykų. Čia galima pažymėti, kad Balfo Centras pajėgė teigiamai išspręsti visus prašytus prašymus šalpai į pavergtą tėvynę.

Lenkijos lietuviai 1964 metais gavo iš Balfo 670 siuntinių, kurių dauguma buvo su rūbais, kiti su vaistais. Labai daug prašymų iš Lenkijos teko atidėti ateitį, nes negalima buvo nustatyti, ar tai lietuvių prašymai ir ar pagalba tikrai yra reikalinga. Taip pat kartais buvo neįmanoma gauti prašomų vaistų. Už siuntas Lenki-

jon Balfas sumokėjo paštui 5,000 dolerių, o pačios gėrybės (vartoti rūbai) buvo vertos per 20,000 dolerių.

Balfas siuntė pinigų ar gėrybes į įvairias pasaulio šalis, kur tik atsirado vargstančių tautiečių. Taip 1964 metais buvo paremti lietuviai: Austrijoje, Australijoje, Argentinoje, Belgijoje, Kanadoje, Kolumbijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Švedijoje, Venesueloje, Kuboje, Izraelyje, Afrikoje ir net JAV; čia šalpai išleista 4,134 doleriai.

1964 metais tiesioginei šalpai Balfas išleido vien pinigais 77,074 dolerių, net 15,000 dol. daugiau kaip 1963 metais.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

DIRVOJE GALIMA ĮSIGYTI ŠIAS KNYGAS

ALEKSANDRYNAS, V. Biržiška	7,50
DABARTINIS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS, J. Balčikonis ..	12,00
LITHUANIAN FOLK TALES, St. Zbarskas	4,50
SENASIS VILNIUS, A. Šapoka	5,00
ARTE LITUANO, St. Goštautas	4,00
DUKTĖ, Alė Rūta	2,40
GYVULIŲ ŪKIS, G. Orwell	1,00
ELDORADO, Juozas Švaistas	1,80
NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA IR	
AUGINTOJAI (poezija), Algimantas Mackus	3,00
VYTAUTAS THE GREAT GRAND DUKE OF	
LITHUANIA, B. Končius	4,00

Minkštais viršeliais	3,00
LIETUVIŲ TAUTOS KELIAS II t., M. Biržiška	3,00
LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, B. Armonas	3,95
9 DRAMOS VEIKALAI, Vyt. Alantas	5,00
HAMLETAS, W. Shakespeare (vertė Nyka-Nilūnas)	5,00
TĖVŲ ŠALIS, S. Jonylienė	3,50
ANGLŲ - LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS, V. Baravykas	4,00
RAŠTAI II d. Vincas Krėvė	5,00
TAUTOS PRAEITIS	5,00
LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAI ŽODYNAS, V. Peteraitis	7,00
LITHUANIAN QUARTET	4,95
VILNIUS LIETUVOS GYVENIME, Dr. A. Šapoka	1,50
METŲ VINGIAI (poezija), Alf. Tyruolis	3,00
RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI, J. Girdžiūnas-Klausutis	3,00
PO RAGANOS KIRVIU, Jurgis Jankus	1,50
GYVENIMO VINGIAIS, Dr. P. Kalvaitytė-Karvelienė	3,50
VYRAI KLYSTKELIUS, Dr. J. Prunskis	3,00
ŽVAIGŽDĖ VIRŠUM GIRIOS, Alė Rūta	4,00
PLAUK, MANO LAIVELI (poezija) Petras Sagatas	2,00
PURIENOS PO VANDENIU, Pulgis Andrieušis	2,00

Minkštais viršeliais	1,50
LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE, L. Dambriūnas	50
SAULĖS GRĮŽIMAS, A. Baronas	2,00
Minkštais viršeliais	1,50
KALVOS IR LANKOS, Alb. Baranauskas	2,00
TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA,	

K. Bielins	2,50
BLAŠKOMOS LIEPSNOS I ir II tomai, F. Neveravičius	po 2,00
DU MEDINIAI IR TRYŠ GELEŽINIAI KRYŽIAI, A. Šukys	3,00
VYNUOGĖS IR KAKTUSAI (poezija) J. Švabaitė	2,00
DAILININKAS RAUBA, Vincas Ramonas	3,50
MOKSLAS IR RELIGIJA, Dr. J. Prunskis	2,00
DERLIAUS VAINIKAS (poezija), Juozas Mikuckis	4,00
Minkštais viršeliais	3,00

PETRAS ŠIRVOKAS, Juozas Švaistas	2,75
MOTULĖ PAVILIOJO, Lazdynų Pelėda	60
VARPAI SKAMBA, St. Būdavas	2,50
MEMOIRS OF A LITHUANIAN BRIDGE, V. Kudirka	2,00
NUO IMSRĖS IKI ORINOKO, A. Sabaliauskas	2,00
ŽMOGAUS GENEZĖ, Vyt. Kavolis	1,00
DOLERIS IŠ PITSBURGO, Stepas Zbarskas	80
VIDUDENIO SODAI (poezija), Bernardas Brazdžionis	4,00
UŽBURTI KELIAI, A. Giedrius	3,00
ŽALIOJOJ LANKELĖJ, Kostas Ostrauskas	3,00
KELIAS Į KAIRĖ, Alė Rūta	3,00
IŠ PASKENDUSIO PASAULIO, Bronys Raila	5,00
TRIŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ, Nadas Rastenis	5,00
HOUSE UPON THE SAND, Jurgis Gliada	3,95
GYVENIMAS YRA DAILUS, Vytautas Volertas	2,50
POPULAR LITHUANIAN RECIPES, Josephine J. Dauzvardis	2,00
ANGELAI IR NUODEMĖS (novelės), R. Spalis	2,00

Minkštais viršeliais	1,50
VLADAS NAGIUS - NAGEVIČIUS, Dr. B. Matulionis	6,00
LIETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ, Leonardas Dambriūnas	2,50
RESPUBLIKA, Stasys Laucius	1,50
NAMAI ANT SMĖLIO, Jurgis Gliada	2,00
VISGAILIS, Jonas Vėgėlis	3,00
LIETUVIŠKAS LIBERALIZMAS, Vytautas Kavolis	3,50
LITHUANIA UNDER THE SICKLE AND HAMMER, J. Petrutis	1,50
MOTINA IR MOKYTOJA, šv. Tėvas Jonas XXIII	1,50
TERESĖ NEUMANNATTE, J. Burkus	3,00
TWENTY YEARS' STRUGGLE FOR FREEDOM OF	
LITHUANIA, Juozas Audėnas	1,50
TAUTOS PRAEITIS, Kun. Vyt. Bagdanavičius	3,00
ANTANAS VANAGAITIS, Vyt. Alantas	2,00
VIKTUTĖ, Šatrijos Ragana	2,00

Minkštais viršeliais	1,50
ŠV. JONAS BOSKO, Kun. Jonas Lemoyne	5,00
ŽMONĖS ANT VIEŠKELIO, Liudas Dovydenas	1,00
TUKSTANTIS IR VIENA VASARA, Liudas Dovydenas	2,50
LORETA, Stasys Būdavas	1,80
ŠILKAI IR VILKAI, Runcė Dandierinas	1,00
NEGĖSTANTI ŠVIESA, Pranas Garšva	3,50
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jonas K. Karys	5,00
ALMA MATER, R. Spalis	5,00
TAMSAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ, Bronys Raila	5,00
CROSSES, V. Ramonas	4,00
RELIKVIJOS (poezija), Nerima Narutė	2,00
ART COLLECTION (išleido Tėvai Pranciškoniai)	6,00
LITHUANIA (Albumas), V. Augustinas	5,00
VARDAN DIEVO (maldaknygė vaikams) kun. St. Vla	1,00

Užsisakant knygas, čekį ar money order siųsti šiuo adresu: Dirva, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Šį sąrašą prašome išsiskirti, nes tik retkarčiais, jį papildę, skelbsime Dirvoje.

COLONIAL FLOWER SHOPPE GĖLES KIEKVIENAI PROGAI

Conveniently located one block from Jakubs & Son Funeral Home.

Ivanhoe 6-5055 890 East 185 St.
Cleveland, Ohio 44119

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Min. S. Girdvainis ir S. Lozoraitis jr. sausio 7 d. dalyvavo bendroje Diplomatinio Korpuso audiencijoje, kurios metu įvairių šalių atstovai perdavė Šv. Tėvui Naujųjų Metų sveikinimus.

Šv. Tėvas padėkojo min. Girdvainiui už sveikinimus perduotus Lietuvos vardu ir už laišką, kuriuo Lietuvos Pasiuntinybė prie Šv. Sosto buvo išreiškusi visų lietuvių katalikų džiaugsmą bei pasitenkinimą ryšium su Mons. Pr. Brazio, MIC, pakelimu į Zellos tituliarius vyskupus. Audiencijos pabaigoje, Šv. Tėvas suteikė visiems susirinkusiems diplomatomis ir jų atstovaujamiems kraštams Apaštališkąjį Palaiminimą.

• Kun. St. Yla, siunčiamas Šiluvos Marijos koplyčiai įrengti komiteto, lankosi Europoje ir renka medžiagą istoriniam veikalui apie Šiluvą. Veiklas žadama išleisti 1966 m. lietuvių ir anglų kalbomis.

ZIEMOS STOVYKLA

Lietuvių Studentų Sąjungos žiemos stovykla įvyks šių metų sausio 24-31 dienomis Killington, Vermont, 10 mylių į rytus nuo Rutland, Vt., ir tik puse mylios nuo slidinėjimo vietovės. Apsistojimo vieta — Fondue House Lodge, Killington, Vt.

Slidinėjimas dienos metu. Pasitikrinta, kad sniego yra pakankamai. Vakaraus numatoma sekanti programa:

Pirmadieniui pakviestas dr. Henrikas Nagys iš Montrealio, trečiadienį kalbės dr. Juozas Girnius iš Bostono, penktadienį atvažiuos poetas-humoristas Antanas Gustaitis iš Bostono. Šeštadienį bus šokiai su programa.

Stovyklą organizuoja L. S. S. Bostono skyrius ir kviečia visus studentus dalyvauti. Jei norite užsitikrinti nakvynę ar turite kokių klausimų, prašom kreiptis į Jūrą Galinytę, 19 Melten St., Dorchester, Mass. 02124. Tel. Code 617 AV 2-2024.

Tie kurie numato atvažiuoti sausio 24 d. galės registruotis nuo 4 val. po pietų Fondue House, o vakarienė 6 val. vak.

NAUJA ALB VALDYBA

Australijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavimas išrinko naują ALB Krašto Valdybą, kuri 1965 m. sausio 10 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas Simas Narušis, I vicepirm. Balys Barkus, II vicepirm. Emilijonas Kolakauskas, sekretorius Vytautas Patašius, išdininkas Alfonsas Giliauskas, kultūros reikalams narys Kazys Kavaliauskas ir jaunimo reikalams narys Vytautas Skrinska.

• Kiekvienas lietuvis, kam rūpi tautiniai reikalai, atliks pirmiausia sau pačiam naudingą darbą, jeigu pasidarys susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariu, nes gaus gerą ir patikimą apdraudą, o dalyvaudamas didžiausios lietuvių fraternalinės organizacijos veikime, padidins lietuvių organizuotą pajėgumą. Pasikalbėkit su SLA organizatorium. O daugiau apie SLA žinių gausit, jeigu parašysit: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001.

NEWARK

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

New Jersey Lietuvių Taryba deda pastangas, kad galimai geriau atžymėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 47 metų sukaktį. Minėjimas įvyks šeštadienio vakare, vasario 13 d., Lietuvių Šv. Jurgio Draugijos salėje, 180 New York Avenue, Newark.

Programa prasidės punktualiai 7:30 val. vakare. Dr. S. A. Bačkis, iš Lietuvos Atstovybės, Washington, pasakys pagrindinę kalbą. Yra pakviesta JAV senatorius Harrison A. Williams, Jr., Newarko miesto ir New Jersey valstijos atstovai. Newarko Lietuvių Veteranai ir jų pagelbininkės įneš ir pagerbs vėliavas.

Meninė programa išpildys: Rutos ansamblis, Jauni Vyčiai ir Newarko "Aušros Vartų" šeštadieninė mokykla. Nuo 9-tos val. gros Gutausko orkestras,

Dabartinė Lietuvių Fondo valdyba. Sėdi iš kairės: vicepirm. Antanas Santaras, pirmininkas Teodoras Blinstrubas, išdininkas dr. Vladas Šimaitis. Stovi: finansų sekretorius Stasys Rauckinas, sekretorius Bronius Liškus ir informacijos reikalams valdybos narys Jonas Vaičiūnas. V. A. Račkausko nuotrauka

Juodkrantės tunto jūrų skautės ruošia rankdarbius Klaipėdos mugėi, kuri įvyks sausio 24 d. Jaunimo Centre Chicagoje.

kad jaunimas galėtų pasižokti.

Sekančią dieną, sekmadienio rytą, 10:30 val., lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Dr. S. A. Bačkis dalyvaus ir pamaldose, o taipgi dalyvaus: Newarko Lietuvių Veteranų posto nariai ir jų pagelbininkės su vėliavomis, New Jersey Lietuvių Tarybos nariai ir svečiai.

Newarko miesto burmistras ir New Jersey valstijos gubernatorius yra pažadėję paskelbti proklamacijas — Lithuanian's Independence Day. Ant Newarko miesto namų (City Hall) bus didelė iškaba su užrašu: 47th Anniversary of Lithuanian Independence — 1918-1965. Ant Newarko miesto namų (City Hall) bus iškelta Lietuvos vėliava.

New Jersey Lietuvių Taryba prašo galimai daugiau lietuvių šių metų Lietuvos nepriklausomybės minėjime dalyvauti.

A. S. Trečiokas,
Valdybos sekr.

IEŠKOMI

BERNIUSEVIČIENĖ Lucė, Vinco Lukaševičiaus sesuo, iš Giraitės kaimo, Nedzingės parapijos.

ČESNAUSKAS Pranas, Vinco sūnus, atvykęs Chicagon 1919 m. GRIGALAITYTĖ - WAICEL, Morta, Antano ir Agotos dukterė, iš Tauragės, gyvenusi Grand Blvd., Detroit.

KARPEVIČIUS Povilas iš Rokišio apskr.

KLIMŲ ŠEIMA: Juozapas, Rokas, Cecilija, Marytė, Lilli, Onutė, Magdalena, Antanas, ir Petronėlė Skužinskaitė Klimienė.

LENKEVIČIUS Jonas iš Vilijampolės, atvykęs su Motiejaus Bražausko šeima.

POCIAI Petras ir Viktoras iš Naukaimio.

RAČKAUSKAS Leonas, Antano sūnus iš Vistaldu.

RUZGAČIO Jono Ignaco, mirusio Bridgeporte, giminės bei pažįstami.

ŠOLIŪNAS Juozas ir jo sesuo

toliau pirmininkauti ir prašė, kad komitetas išrinktų kitą pirmininką.

Po ilgesnių išsiaiškinimų ir prašymų, kad komitetas galėtų pasilikti dabartiniam sąstatui, prof. Stukas sutiko likti pirmininku, kol visi Komiteto darbai, susiję su Lietuvių Diena bus baigti. Pirmininką pasekė ir kiti komiteto ir komisijų nariai, kurie buvo nusistatę pasitraukti iš komiteto ir komisijų.

Valdybos ir komisijų narių pateiktos apyskaitos priimtos. Išdininko pateikta kasos apyskaita. Pajamų \$26,835.86, išlaidų \$22,574.79, dar neatsiskaityta iš avansų \$1,309.38 ir apie tiek dar yra sąskaitų mokėti. Kasos likutis \$2,951.69. Išklaustas kontrolės komisijos pranešimas ir priimtas su pastabomis ir paaiškinimais.

Numatyti ir apkalbėti du pareigūnai: birželio antrą sekmadienį ir rugsėjo pirmą sekmadienį, New Yorko valstijos ir Federaliniame paviljone, New Yorko paviljono vadovybė, vertinama lietuvių pasirodymus 1964 m., dėkoja ir kviečia dalyvauti ir šiais metais su pasirodymais.

Išklaustas pranešimas apie kryžiuo reikalingus pataisymus ir priežiūrą, kas surišta sunašomis išlaidomis. Pavasariui atėjus, bus reikalingas atnaujinimas dažų, gėlių ir kiti pataisymai. Iki šiol kryžiaus reikalams išlaidų padaryta \$5,218.58 (įskaitant užtvarką, gėlių priežiūrą, apšvietimą ir kt.).

Komiteto narių nuotaka gera. Nors praeitais metais sunkiai visai dirbo. Geras pasisekimas priklauso nuo geros užbaigos, todėl visi komiteto nariai nori, kad užbaiga būtų sėkminga ir dėl to jau dabar yra didelis susirūpinimas.

A.S. Trečiokas, spaudos ir inf. vald. narys.

PATVIRTINO LIETUVIŲ DIENOS APYSKAITĄ

Lietuvių Komitetas New Yorko Lietuvių Dienai rengti po ilgos pertraukos posėdžiavo sausio 12 d., kad priimti apyskaitas už 1964 metų veiklą ir pasitarti dėl 1965 m. veiklos.

Valdybos pirm. prof. J.J. Stukui padarius pranešimą apie 1964 m. atliktą veiklą ir numatytus šių metų veiklos planus, paaiškėjo, kad jo profesijos reikalai ir nauji mokslo darbo planai, neleidžia

E. Merkeliene savo vyrui Aleksandrui daug padėjo perrašinėdama mašinėle A. Smetonos monografijos rankraštį. Nuotraukoje ji prie lietuviškų liaudies meno išdirbinių, kurių savo bute turi didelę kolekciją.

Slidininkų centre

Vyt. Mažello nuotrauka

Roselande Balfo 57 skyrius sausio 10 d., surengė 20-ties metų minėjimą. Nuotraukoje minėjimo dalyviai klausosi programos. Pagrindinę kalbą pasakė kun. J. Panavas, sveikino I. Petrauskas, Balfo direktorius, Chicagos apskr. pirmininkas. Akordeonu grojo J. Ūsevičiūtė, filmą "Berlyno siena" pademonstravo Sam Ingala. Minėjimui vadovavo skyr. pirm. K. Bružas, sekretoriavo Jonas Reinyš, jauniausias Balfo narys.